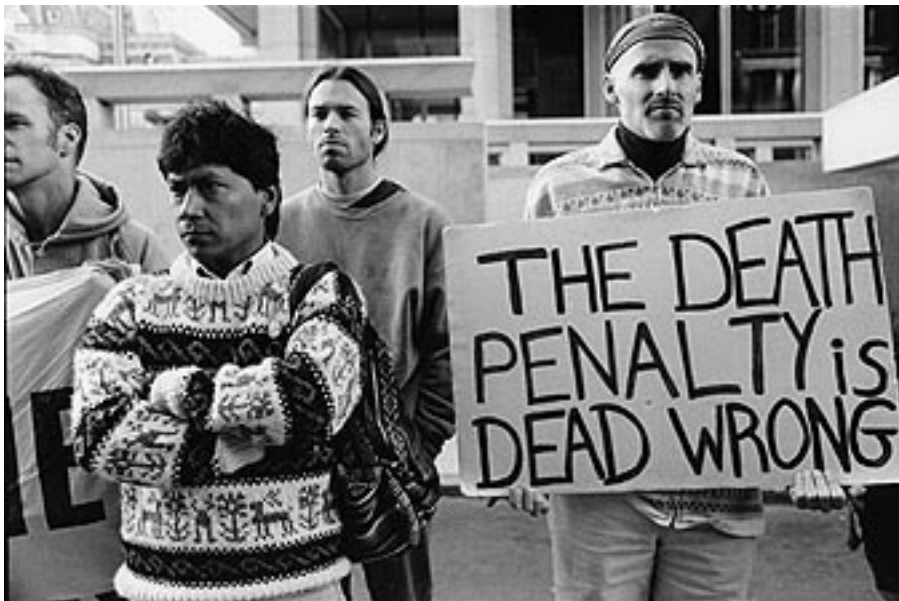

Khoa h c

M t ng i t tù da đen Dallas, ti u bang Texas v a đ c gi i oan sau 23 năm ng i tù vì bu c t i hi p dân và c p c a.

Anh Thomas McGowan đ c th ra vào năm ngoái và đang chu n b nh n s ti n đ n bù h n 1,8 tri u M kim. Anh s đ c đ n bù kho ng 80 ngàn M kim cho m i năm anh b giam c m, và g n 50 ngày M kim tr c p hàng năm t nay cho đ n h t cu c đ i.

Texas là ti u bang hào phóng nh t trong s 27 ti u bang có lu t đ n bù ng i b b t giam oan u ng. Anh Steven Phillips, b giam g n 24 năm vì t i xúc ph m tình đ c và tr m c p cũng s nh n kho ng 1,9 tri u M kim. Ng i nh n nhi u nh t trong l ch s là anh James Woodard. Anh đ c đ n bù g n 2,2 tri u M kim sau khi ò tù 27 năm vì b bu c t i gi t ng i oan u ng vào năm 1980.

Đây là nh ng tr ng h p đ i n hình trong s 38 ng i đã đ c ti u bang Texas trao tr t do sau khi các cu c đ i u tra b ng DNA (mã di truy n) ch ng minh h vô t i. T t c nh ng c u tù nhân

này đ̄u th̄a nh̄n h̄ không th̄ t̄ qūn lý cūc đ̄i mình nên chính ph̄ cũng đã c̄ nh̄ng chuyên gia tài chính qūn lý tài s̄n cho h̄ cũng nh̄ khuȳn khích h̄ nh̄n tīn hàng năm thay vì nh̄n m̄t s̄ tīn l̄n cùng m̄t lúc.

H̄ tr̄ v̄ v̄i nhīu c̄m xúc l̄n l̄n, vui vì ḡp đ̄c nḡi thân mà h̄ đ̄ng nh̄ không có hy v̄ng đ̄c ḡp l̄i. Būn vì đã ūng phí ḡn n̄a đ̄i nḡi và tūi tr̄ vì b̄ būc t̄i oan ūng.

Năm 2004, qūc h̄i Hoa K̄ đã thông qua lūt khuȳn khích các tīu bang đ̄u tra DNA đ̄i v̄i nh̄ng t̄ tù hōc nh̄ng t̄i nguy hīm. ̄ Texas, ḡn m̄t n̄a s̄ t̄ tù n̄p đ̄n xin đ̄c đ̄u tra DNA đã đ̄c gīi oan. K̄m ch̄ng b̄ng DNA đã c̄u thoát m̄t thanh niên 17 tūi ī Houston b̄ būc t̄i nh̄m t̄i danh hīp d̄m.

Chúng ta s̄ nghĩ gì n̄u t̄t c̄ các t̄ tù trên đ̄u đã b̄ hành hình cách đây h̄n 20 năm?

S̄ công b̄ng

N̄u có ai gīt ch̄t con chúng ta hōc nḡi thân c̄a chúng ta, chúng ta mūn k̄ ph̄m t̄i ph̄i đ̄n t̄i nh̄ th̄ nào? Theo th̄ng kê m̄i nh̄t 75 ph̄n trăm nḡi M̄ mūn k̄ đó b̄ t̄ hình. Cách đây h̄n 40 năm, con s̄ ̄ng h̄ t̄ hình ch̄ là 60 ph̄n trăm. Không ch̄ nḡi dân mà ngay c̄ chính ph̄ cũng có khuȳn h̄ng làm lūt đ̄ tăng án t̄ hình đ̄i v̄i nh̄ng t̄i ph̄m nguy hīm. Đa s̄ đ̄a ra lý do là nh̄m làm cho nh̄ng ai có ý đ̄nh ph̄m t̄i ph̄i run s̄ tr̄c án t̄ hình. Nh̄ng nḡi ch̄ng l̄i án t̄ hình thì cho r̄ng án t̄ hình th̄t s̄ là 1 cách tr̄ thù man r̄ nh̄ đã đ̄ c̄p trong Kinh Thánh: “M̄t đ̄n m̄t, răng đ̄n răng.”

S̄ th̄t là r̄t nhīu qūc gia h̄y b̄ án t̄ hình đã th̄ng kê th̄y t̄ l̄ ph̄m t̄i nguy hīm gīm đáng k̄.

Giáo Lý Công Giáo

Theo h̄ng đ̄n c̄a các Giám M̄c Hoa K̄ thì án t̄ hình đi nḡc l̄i v̄i giáo hūn c̄a Chúa

Giêsu. Vào năm 1980, các Giám Mục Hoa Kỳ đã thông qua giáo huấn r̄ng: T̄ r̄t lâu, truȳn th̄ng Kitô h̄u đã th̄a nh̄n quȳn c̄a các chính ph̄ là b̄o v̄ng đ̄i dân b̄ng cách s̄ đ̄ng án t̄ hình trong m̄t s̄ tr̄ng h̄p th̄t nghiêm tr̄ng, tuy nhiên, án t̄ hình nên đ̄c cân nh̄c m̄t cách k̄ l̄ng trong b̄i c̄nh hīn nay. Vì án t̄ hình có th̄ng ngăn c̄n t̄ tù ph̄m thêm t̄i khác, nh̄ng án t̄ hình có ch̄c ch̄n s̄ làm nh̄ng k̄ khác run s̄ mà không gây ra nh̄ng t̄i ác nghiêm tr̄ng không?

Các Giám Mục nh̄n đ̄nh r̄ng có b̄n lý do đ̄ cân nh̄c:

- Th̄ nh̄t, t̄i ph̄m có ngūn ḡc r̄t ph̄c t̄p t̄ s̄ nghèo đói, b̄t công, chúng ta nên đ̄i t̄n ḡc nguyên căn h̄n là ch̄c c̄t t̄a h̄u qū c̄a nó.

- Th̄ hai, Thánh kinh đã đ̄y r̄ng m̄i con nḡđ̄i đ̄u l̄ t̄o v̄t gīng hình ̄nh Chúa t̄ ngay khi th̄ thai trong b̄ng m̄. Chúng ta ph̄i tôn tr̄ng ph̄m giá c̄a t̄o v̄t này.

- Th̄ ba, Thiên Chúa là Chúa c̄a s̄ s̄ng. Con nḡđ̄i đ̄c m̄i ḡi đ̄ b̄o v̄ s̄ s̄ng qua vīc ph̄c v̄ l̄n nhau ch̄ không ph̄i quȳt đ̄nh m̄ng s̄ng c̄a nḡđ̄i khác.

- Th̄ t̄, lōi b̄ án t̄ hình là chúng ta đang noi ḡng c̄a Chúa Giêsu vì Chúa là ngūn m̄i s̄ tha th̄ và c̄u chūc, là tình yêu và lòng v̄ tha

“Chúng ta không th̄ gīt nḡđ̄i đ̄ đ̄y cho nḡđ̄i ta th̄y cái sai c̄a vīc gīt nḡđ̄i. Chúng ta t̄ h̄ th̄p mình qua cái vòng lūn qūn b̄o l̄c này, nh̄t là con cái chúng ta” (trích “Đ̄i đ̄n v̄i Văn Hóa B̄o L̄c” c̄a Hī Đ̄ng Giám Mục Hoa Kỳ tháng 11 năm 1994).